

Länsstyrelsens utredning av översvämningar

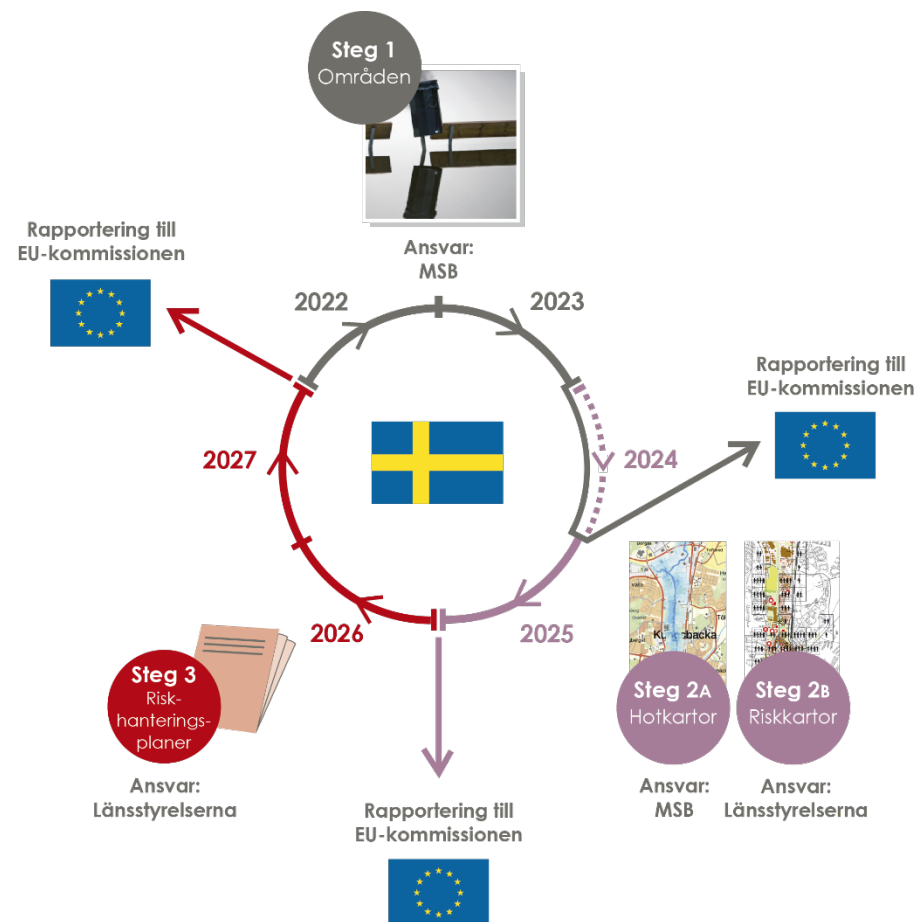
7 februari 2024 Christian Tunelind

Länsstyrelsen
Örebro län

Översvämningsutredning

- Utredning enligt EU:s översvämningsdirektiv (2007/60/EG) och förordning (2009:956) om översvämningsrisker genomförs vid mer omfattande översvämningar.
- MSB ger berörd länsstyrelse uppdrag att genomföra utredningen.
- Utredningen ska vara klar 6 månader efter översvämningen.
- MSB rapporterar vidare till EU.

Genomförda utredningar

- Genomförda utredningar finns samlade på MSB:s webbplats:
<https://www.msb.se/sv/amnesomraden/skydd-mot-olyckor-och-farliga-amnen/naturolyckor-och-klimat/oversvamning/oversvamningsdirektivet/>
- 2014: Värmland, Västra Götaland
- 2015: Örebro (Hallsberg)
- 2020: Blekinge, Halland, Kronoberg,
- 2021: Dalarna, Gävleborg,
- 2023: Jönköping
- MSB har gjort sammanställningar av genomförda utredningar.

Utredning av skyfall och översvämningar i Gävleborgs län, augusti 2021

Utredning av översvämningarna i augusti 2023

- MSB har gett fem länsstyrelser i uppdrag att utreda översvämningarna i samband med ovädret Hans.
- Dalarna
- Halland
- Jämtland
- Västmanland
- Örebro

svt NYHETER

Nyheter Lokalt Sport SVT Play Barn Tv-tablå Alla program Om SVT

/ INRIKES

Ovädret Hans framfart över landet

Regnovädret Hans har dragit in över Sverige med skyfall som kan få mycket allvarliga konsekvenser. SMHI har utfärdat en röd varning under tisdag och onsdag i flera områden.

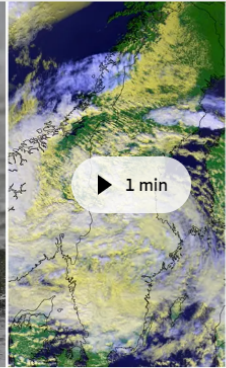

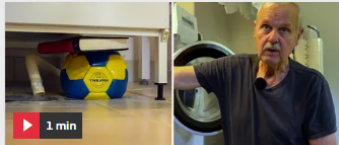
Foto: Björn Larsson Rosvall, TT/SVT

1 min

30 sek

Så drabbar regnovädret Sverige

Räddningstjänst arbetade för fullt i delar av landet

1 min

Jan i Kungälv ska stoppa översvämning – med en fotboll

Utredningens innehåll

- Grunduppgifter om översvämningen
 - När, var, hur
- Konsekvenser
 - Människors hälsa
 - Ekonomisk verksamhet
 - Miljö
 - Kulturarv
- Hantering av översvämningen
- Kostnader
- Åtgärdsförslag

Vägledning för utredning av översvämningar

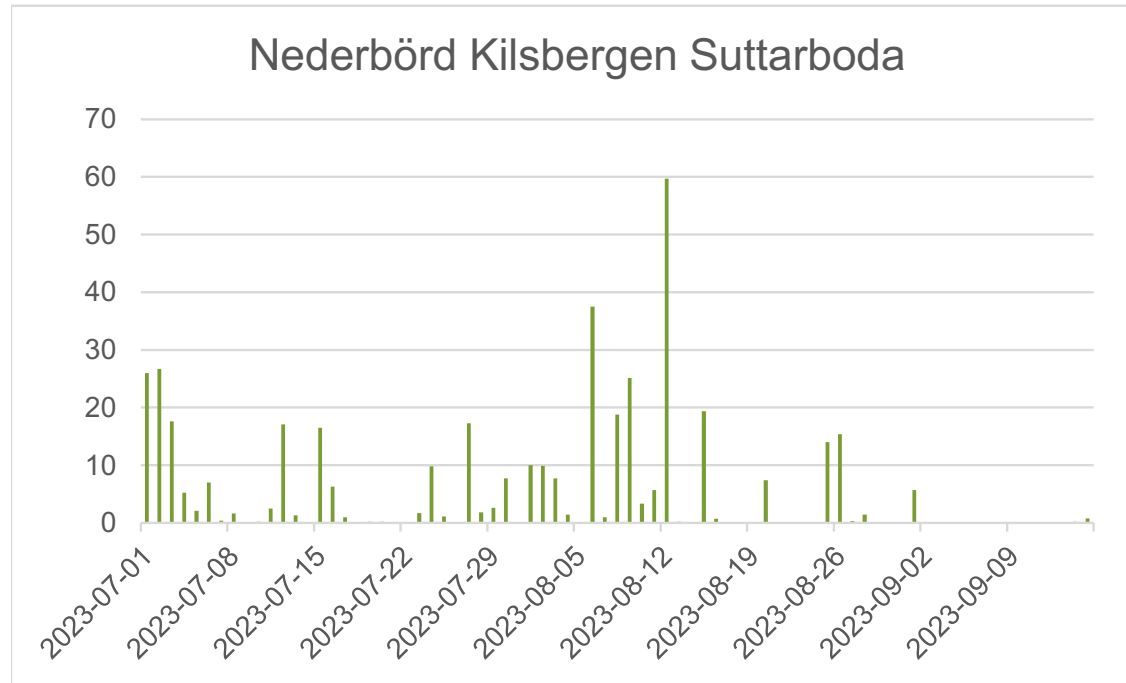

Informationsinsamling

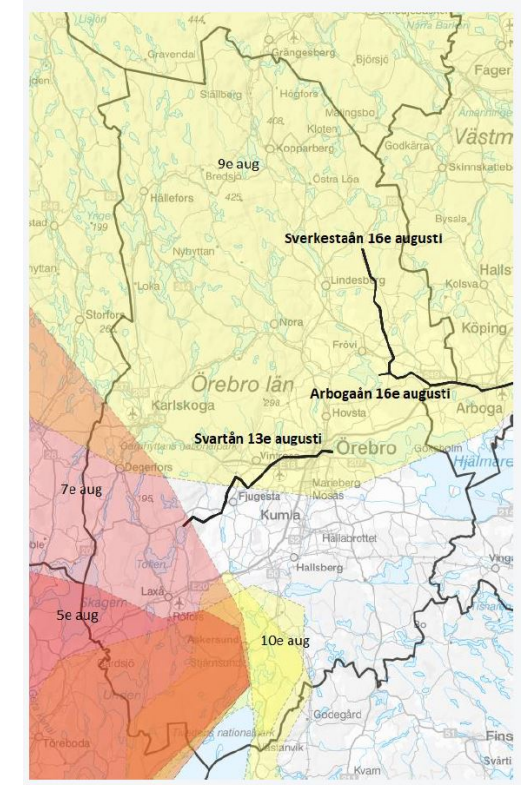
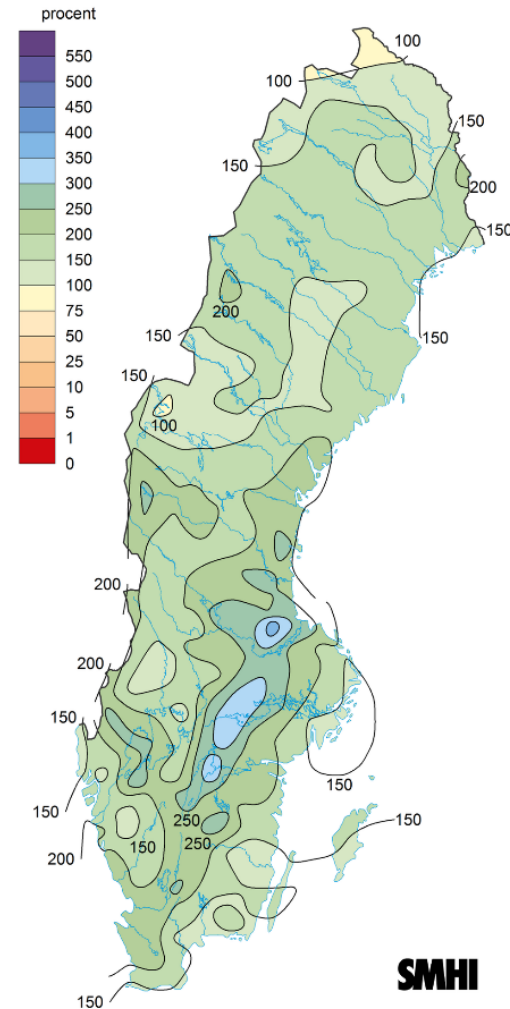
- SMHI: Varningar, nederbörds- och flödesmätningar, statistik.
- Trafikverket: Konsekvenser för infrastrukturen.
- Jordbruksverket: Konsekvenser för jordbruket.
- Kommuner: Konsekvenser för samhällsviktig verksamhet och för allmänheten. Hantering av händelsen.
- Dammägare: Flödesmätningar, driftstörningar.
- Länsstyrelsen: Kulturmiljö, miljöskydd, landsbygd, vattenverksamhet, etc.
- Räddningstjänst: Hantering av händelsen.
- Bilddokumentation: Drönare, satellitbilder (Copernicus, Sentinel), etc.
- Media

Storskalig händelse - Svårt att få fram tillförlitliga uppgifter!

Örebro län sommaren 2023

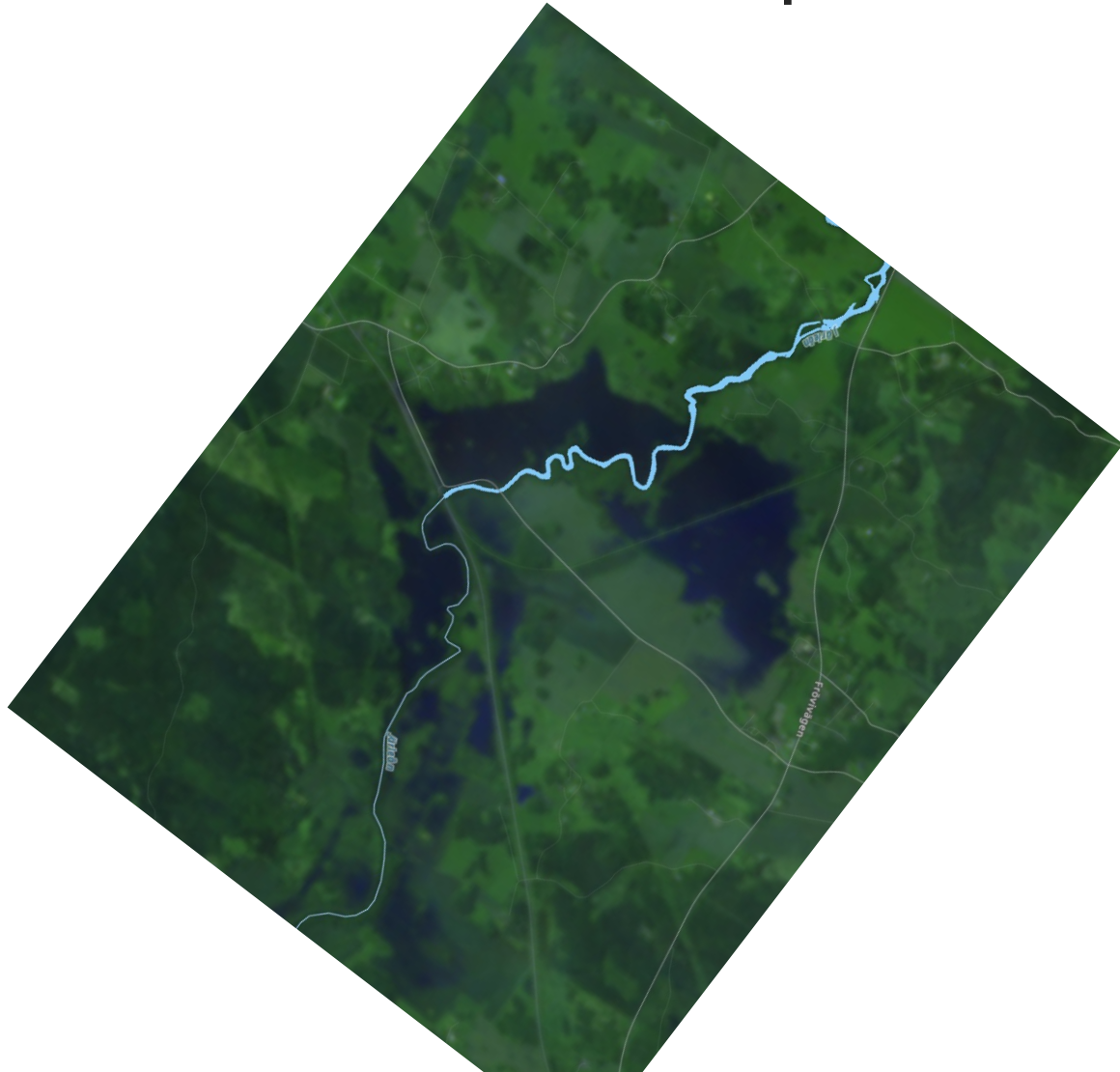

Figur 4. Nederbördsdata från SMHI:s mätstation Kilsbergen Suttarboda i Örebro kommun, från 1 juli till 15 september 2023.

Summerad nederbörd i augusti i procent av månadens medelnederbörd för normalperioden (1991-2020).

Sentinel – Exempel från Ervalla

Konsekvenser på människors hälsa

- Ett dödsfall med koppling till höga flöden.
- Inga skadade?
- Omkring 300 bostäder drabbades. Ingen organiserad evakuering krävdes.
- Liten påverkan på samhällsviktig verksamhet, såsom dricksvatten/VA, skolor, etc.

Regnovädret

Skola helt vattenfylld: ”Kommer ta tid att återställa”

13 augusti 2023 19:54

Östansjö skola har drabbats av en stor översvämning och personal och frivilliga var under söndagen på plats för att tillsammans rädda byggnaden från vattenskador.

– Frågan om skolverksamheten får vi ta ställning till i ett senare skede när vi kan överblicka skadorna, säger Jimmy Sander, fastighetschef i Hallsbergs

Konsekvenser på ekonomisk verksamhet

- Ett stort antal vägar påverkades, bland annat E18 och E20.
- Järnväg avstängd i över en veckas tid.
- Stora arealer översvämmad jordbruksmark. 1660 hektar obärgade grödor enligt jordbruksverkets preliminära statistik.

Foto: Per Lindgren, KT-Kuriren

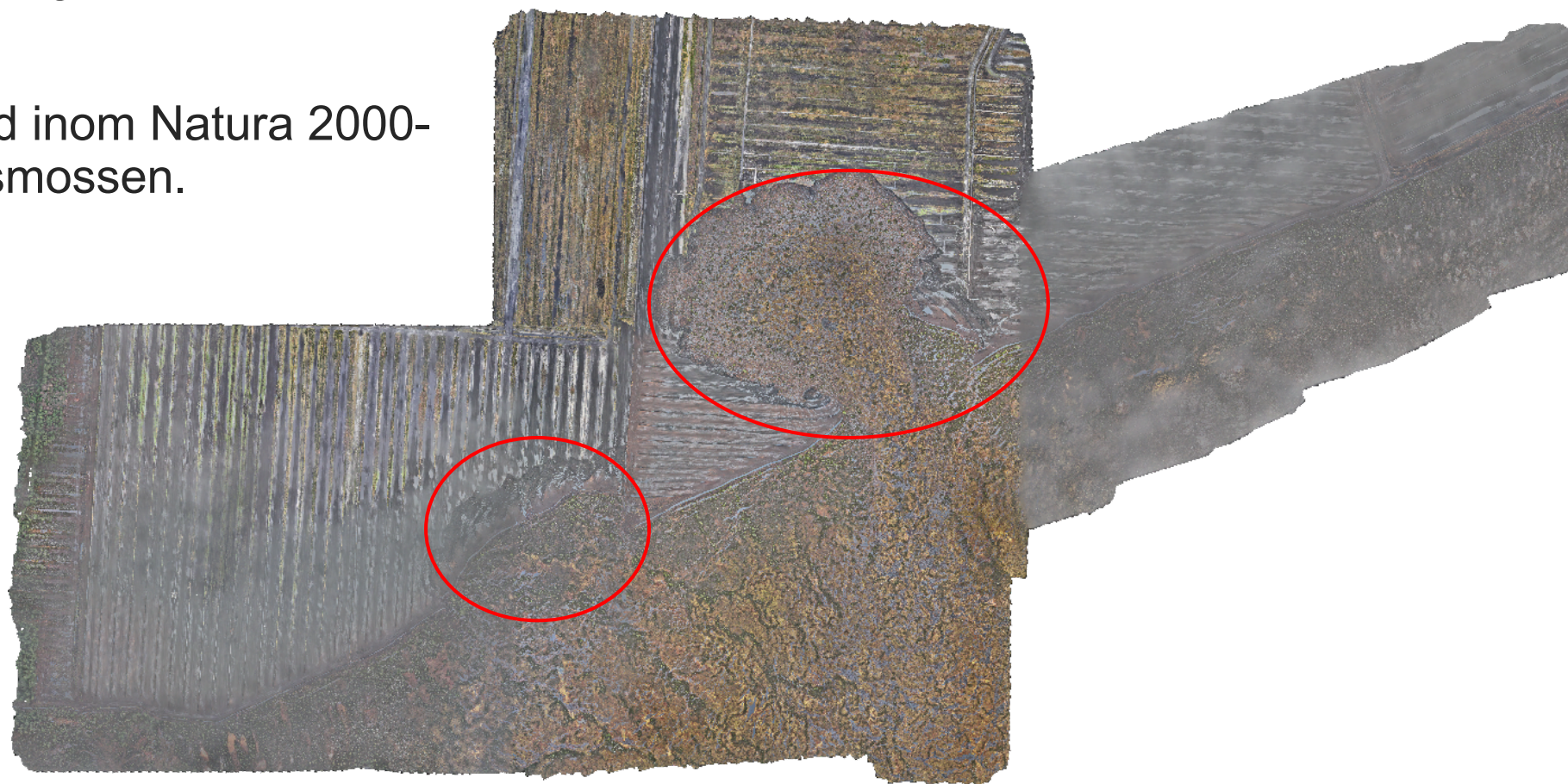

Järnvägen Ervalla (sträckan Örebro – Gävle)

Konsekvenser på miljö

- Inga indikationer på någon större miljöpåverkan.
- Unik händelse: Skred inom Natura 2000-området Skagerhultsmossen.

Konsekvenser på kulturarv

- Översvämmad kyrka i Ervalla.
- Risk att fuktskador drabbat många fler objekt, vilket kan orsaka påverkan på lång sikt.

Hantering av översvämningen

- Länsstyrelsen anordnade samverkansmöten och tog fram lägesbilder
- Stor geografisk spridning av platser som drabbats. Omkring 15 olika styrkor genomförde insatser
- De kommunala verksamheterna genomförde exempelvis dikesrensningar för att få undan vatten snabbare
- Förstärkningsinsatser lånades in från MSB till Hallsberg och en större lantbruksfastighet utanför Örebro
- Räddningstjänsterna anger att det var svårt att prioritera var insatserna behövdes

Kostnader & Åtgärdsförslag

Kostnader

- Kostnadsuppgifter har varit svåra att få fram.
- Försäkringsbolagen rapporterar att deras ärenden är långt ifrån färdiga än.

Åtgärdsförslag

- Informationsinsatser för att stötta räddningstjänsterna i deras prioriteringar
- Se över tillgång på utrustning
- Övningar
- Information om ansvar till allmänheten
- Älvgrupper

Tack för mig!

Christian Tunelind

Länsstyrelsen i Örebro län

Vattenvårdshandläggare

christian.tunelind@lansstyrelsen.se

010-224 86 63

Länsstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen i Örebro län
Stortorget 22, 701 86 Örebro
010-224 80 00
orebro@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/orebro